

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu G.Ć.
przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 12 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[ms]

UZASADNIENIE

G. Ć. (dalej: „skarżący”) w piśmie z 25 października 2023 r. poinformował Sąd Najwyższy, że nie mógł oddać w komisji wyborczej nr [...] w K.. Skarżący stwierdził, że Komisja nie wiedziała co zrobić. W rozmowie telefonicznej z Urzędem Miasta członek komisji ustalił, że skarżący nie ma prawa głosować. Skarżący podkreślił, że z meldunku stałego został wymeldowany administracyjnie przez Prezydenta Miasta K. w dniu 30 Maja 2017 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że protest na podstawie art. 243 § 2 k.wyb. należy pozostawić bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny wyraził opinię, że protest na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. należy pozostawić bez dalszego biegu z uwagi na niespełnienie warunków formalnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 241 § 1 w związku z art. 258 k.wyb., protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 82 § 1 k.wyb. protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Jednocześnie, w myśl art. 241 § 3 w związku z art. 258 k.wyb., wnoszący protest wyborczy powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Konstrukcyjnym elementem protestu jest zatem takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw przeciwko wyborom lub naruszeń Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego.

Odnosząc się do zarzutu nieujęcia w spisie wyborców Sąd Najwyższy stwierdził, że w przypadku wyborcy nierealizującego obowiązku meldunkowego wymagane jest od wyborcy działanie. Tylko bowiem wyborcy zameldowani są z urzędu ujmowani w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie

głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały. Jeżeli wyborca z jakichś przyczyn nie jest zameldowany na pobyt stały w miejscu stałego zamieszkania, to powinien złożyć wniosek do urzędu gminy właściwego dla miejsca zamieszkania o ujęcie go w obwodzie głosowania właściwym dla adresu stałego zamieszkania, tj. wniosek, o którym mowa w art. 19 § 3 k.wyb. Jeżeli wyborca nie jest zameldowany na pobyt stały w żadnej gminie i nie został ujęty w obwodzie głosowania właściwym dla adresu stałego zamieszkania na swój wniosek w żadnej gminie, ani nie złożył wniosku o zmianę miejsca zamieszkania lub o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania, to brak było podstaw do ujęcia go z urzędu w sporządzanym na jego podstawie spisie wyborców.

Skarżący wiedział, że został wymeldowany z miejsca stałego pobytu w 2017 r., tj. 6 lat temu. Skarżący miał możliwość sprawdzenia przed wyborami, czy jest ujęty w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców albo czy zostali ujęci w spisie wyborców w obwodzie głosowania w określonej gminie. Skarżący miał także możliwość wszczęcia odrębnego postępowania dotyczącego ujęcia go w spisie wyborów. Zgodnie z art. 36 § 9 k.wyb., w okresie od 44 dnia przed dniem wyborów do 5 dnia przed dniem wyborów skarżący mógł złożyć pisemny wniosek utrwalony w postaci papierowej i opatrzony własnoręcznym podpisem w urzędzie gminy, w której spis wyborców został sporządzony, o udzielenie informacji, czy został w spisie ujęty.

Zgodnie z art. 22 § 1 k.wyb. wyborca może wnieść do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) reklamację na nieprawidłowości w Centralnym Rejestrze Wyborców. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie z rejestru wyborców wnoszący reklamację może wnieść, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta do właściwego miejscowo sądu rejonowego (art. 22 § 5 k.wyb.). Zgodnie natomiast z art. 37 § 1 k.wyb. każdy może wnieść odpowiednio do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie ze spisu wyborców wnoszący reklamację bądź osoba skreślona z rejestru wyborców może wnieść, w terminie 2 dni od dnia doręczenia

decyzji, skargę za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do właściwego miejscowo sądu rejonowego (art. 37 § 2 k.wyb.).

Zgodnie z treścią art. 243 § 2 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej. Procedura dotycząca ustalenia spisu wyborów jest procedurą odrębną, przeprowadzaną przed dniem wyborów, z której skarżący mógł skorzystać w celu ustalenia, czy jego nazwisko znajduje się w spisie wyborców.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 2 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ał]